

sokeria, libaa tahi muita ylellisyyksiä, meillä ei ole enää leipäkään — meillä on nälkäkuolema vastassa.

Bonkrotieff tekee meidät surulliseksi.

Se tekee elämämme vielä vaikeammaksi, kun olemme avuttomia kaikin, emmekä voi auttaa itseämme, tiedämme hyvin ettemme ole oikeassa suuraalassa. Joka kerta kun katsomme kuolevaa toveriamme, Bonkrotieffia, tiedämme, että hänen elämänsä olisi voitu pelastaa leikkauksen avulla, mutta kun leikkaukseen tarvittavia välineitä ei ollut täällä metsässä saatavana, niin olimme pakotetut katsomaan miten hänen lihansa hiljalleen mätäni. Silmänsä painuivat syvemmälle kuoppiinsa..... Kuulla hänen villit tuskanhuutonsa, se oli meille kamalaa, ja katsoa hänen tuskaa. Enemmistö meistä oli ollut hänen mukanaan taisteiluissa ja nuu opimme pitämään häneä paljon.

Täällä hän on nyt kaukana omaistiaan ja tulee haudatuksi Siperian metsään.

Monet maksoivat hengellään.

Ei hän ollut ainoa, joka tällä tavalla tuli haudatuksi — moni menetti henkensä vaipan puolesta. Oli aikainen aamu, kun näimme Bonkrotieffin viimeiset tunnit. Hän ei lopulla enää ollut tunnoillaan, eikä voinut vastata kysymyksiin. Muutammat hoitajat alkoivat laittamaan hautaustointia valmiiksi. Emme voineet antaa hänelle niin kunniallita hautausta, kun hän olisi ansainnut. Meillä ei ollut sähää, että olimme voineet tehdä arkun hänelle. Laaskimme ruumiin isoon puunkuoreen ja peitimme liinoilla.

Ne toverit, jotka voivat kävellä, saattoivat hänet kolmenkymmenen jalan päähän sairaalastamme, sinne, varustettuun hautaan. Pieni joukkue lähti kävelemään, laulaen vallankumouksellisia laulua. Ne joukkostamme, jotka eivät voineet liikkua, kuulivat sen surullisen hiljaisen hautauslaulun ja se loi sydämiimme surullisen kuvauksen ja kauhun. Niin oli viimeinen kerta, kun näimme toverimme Bonkrotieffin. Emme puhuneet siitä toisillemme mitään mutta jokainen ajatteli itsekseen omaa kohtaloaan — sama kohtalo täällä metsässä. Nälkäkuolema odotti meitä, ei ollut enää ruokaa kun muutamiksi päiviksi. Ollessamme kylästä eristetyinä, ei meillä ollut toivoa saada apua muuten kuin jonkun ihmisen kautta. Emme voineet ampua mitään sydäksämme, sillä vihollisemme olivat niin lähellä, että olisivat voineet kuulla. Saimme aina olla siinä pelossa, että vihollinen löytää piilopaikkamme. Emme milloinkaan puhuneet toisillemme ääneen, sillä tiesimme japanilaisten etsivän meitä.

Japanilaiset etsivät.

Viime kerralla japanilaiset etsivät niin tarkkaan polut, että he tulivat lähelle meidän sairaalaamme. Ei ollut virstaakaan välillä. Meidän täytyi sammuttaa tuleme oillä ja pienikin raskaus metsässä sai sydämemme sykkimään. Vihollinen oli päättänyt löytää partiolaisten sairaalan, kidutusta varten vallankumoukselliset haavoittuneet. Aina nukkumaan mennessä oli meillä pelko, että päivän valjetessa voimme olla vihollisen piirittämänä. Uskoimme, että meillä on viimeiset päivät; uskoimme että viholliset löytävät piilopaikkamme kuitenkin.

Olimme halukkaat kuolemaan vaipan puolesta.

Hiljalleen kuoli vallankumouksellisten surumarssin sävelet ja se jät-

ti meidät jokaisen itsekseen ajattelemaan kohtaloaan. Ei me surreet sitä, että kuoleme nuorina elämästä toivorikkaina. Olimme antaneet itsemme kohtalon alaisiksi, tuli mitä hyvänsä, kun yhdyimme partio-osastoon. Mitä yksi elämä maksaisi, kun kysymyksessä on Venäjän vapaus. Vallankumous vaati suurta uhrausaisuutta ja me vapaasti annamme henkemme sen edestä, meidän asiame on voittoa, sillä eikö ole tuhansia, jotka ovat jättäneet omaisensa ja tuttavansa uhratakseen itsensä Venäjän vallankumouksen alttarille.

Hirveät ruumiilliset kärsimykset, nälkä, kurjuus, voimakas vihollinen, mutta — mikä meidät voi seisauttaa! Meillä kyllä ei ollut konetyökejä eikä hyviä kiväärejä, mutta me tiesimme sen, että ne eivät olleet aseet, joilla me voitamme, vaan se on jotain niin suurta jota ei voi kuularuiskuilla seisauttaa. Vallankumous on takanamme, joka meitä käskää taistelemaan ja me teemme sen ilomielin.

Moni jäi raajarikoksi.

Me haavoittuneet partiosoturit — enempi kuin puolet meistä haavoittuneista — jäivät lopuksi elämään raajarikoiksi. Mutta me unhoitamme kärsimyksemme, kun muistamme sen uhratuisuuden, mitä työläiset ja talonpojat ovat tehneet vapauttaakseen Siperia Kotchakin orjuudesta. Saimme uutta voimaa taisteluun, kun tiesimme talonpoikain saavan kärsiä kaiken vihan Japanin ja Koltchakin joukoilta. Talonpoika joki vähät ruokavaransa meidän kanssamme, tahi yksi perheestä otti kiväärin ja yhtyi joukkoomme taistelemaan maansa vihollista vastaan. Heidän talonsa poltettiin ja koko kylän asujamisto ruokittiin. Muistamme niitä maalaisväen lapsia, sitä tulevaa vallankumouksellista sukupolvea, jotka saivat kärsiä vanhetupainansa kanssa. He lauloivat vallankumouksellisia lauluja innokkaasti ja ennen kuolivat kun antoivat ilmi partiolaisten liikkeitä.

Se oli Novo Nerhinan kylässä, kun 12 vuotias poika näytti urhon osaa. Koltchakin sotamiehet tulivat kylään päivän jälkeen, kun partiolaiset olivat menneet. Koltchakin upseerit saivat pojan käsiinsä ja tahtoivat hänen ilmoittamaan, mihin partiolaiset ovat menneet. Poika tiesi, mutta hän tiesi myöskin sen, että ei ole kysymyksessä niiden muutamain miesten henki, vaan on jotain suurempaa kysymyksessä, joka riippuu hänen vastauksestaan. Poika tiesi mihin partiolaiset ovat menneet, vaan hän kielsi, ei sanonut tietävänsä mitään. Upseeri vaati ilmoittamaan, mutta poika yhä kielsi, niin uhattiin polttaa poika elävänä, mutta sittenkin hän kielsi. Iso uuni täytettiin oljilla, poika tuettiin uuniin. Upseeri otti tulitikkulla valkean ja lupasi sytyttää oljet, jollei poika sano. Poika ei vain sanonut tietävänsä. Eivät ne häntä sentään polttaneet, mutta se oli kuitenkin kova koetus nuorelle vallankumoukselliselle.

Talonpojat ja työläiset veljiä.

Me ajatteleme niitä siteitä, jotka yhdistävät meidät partiolaiset talonpoikiin ja työläisiin, olemme veljiä yhdessä maailman suuressa armeijassa, joka ei milloinkaan häviä. Mitä se tekee, jos Japani laskee maalle joitakin tuhansia miehiä lisää, eikä siinä ole koko kansa. Eil Koko maailma on meidän kanssamme, emme voi mitata voimiamme aseissa vihollisen kanssa. Luotamme nyrkkeihimme, ellei ole aseita. Venäjän

vallankumous sanoo meille: Taistele! Ja me taistelemme eteenkin päin, siksi että Venäjän on vapaa.

Leo Perlin. (partiolainen)

Varas

(Kirj. Revolutio.)

Hän heräsi satamalaiturin läheisyydessä olevan makasiinin alla. Kimakka höyryyryneen vihellys, joka kuului satamasta, hänet herätti.

Hänen ruumiinsa tuntui raukealta. Selkää väsytti ja jalat olivat turvoksissa. Eikä kummakaan. Olihan hän koko eilisen päivän kulkenut levähtämättä. Tehtaanportilta toiselle oli hän vaeltanut kerjäten työtä. Kirottua työtä. Ja nyt oli hän kaiken lisäksi maannut yönsä makasiinin alla jossa oli kolea yöydännä. Mutta siellä oli sittenkin turvassa poliisilta, joka ei antanut muualla nukahdtaa. Pampullansa se tuli koluuttelemaan, jos sattui puiston penkillä uinahtamaan.

Hän mietti hetkisen. Aivot tuntuivat tolkuttomilta. Niissä syntyi epä-määräisiä ajatuksia, vaikka koetti kuinka ajatella johdonmukaisesti ja varmasti.

— Ei, helkkari, hän huudahti, minun täytyy lähteä. Minähän kuolen tänne nälkään kuin hiiri tyhjään vesitynnyriin.

Hän kääntyi ympäri ja lähti kontaktin pyrkimään ulos. Hetkisen kuluttua oli hän kivijalassa olevan reiän kohdalla. Siinä hän hetken tähysti, näkysikö ulkona vaarallista. Mutta siellä touhuvait vain satamajätkät. Pampuherraa ei näkynyt. Ja hän pujahti ulos.

Aamu oli vielä varhainen. Syyskesän aurinko paistoi punertavana idässä. Se näytti viluiselta, kylmältä. Ja raskaan näköisestä satamavedestä nousi harmaata sumua. Häntä puistatti. Aamu tuntui kovin kylmältä.

Satamassa eivät olleet vielä työt alkaneet. Miehiä seisoi joukoissa. Kuului jos minkälaista juttua. Naurettiin laskettiin leikkiä tai kiroiltiin. Mutta kaikista heidän jutuihinsa kävi selville että satamassa olivat työt vähän. Monet miehistä kiroilivat synkästi, kun laivoja ei saavu.....

— Turhaa on minun satamatöihin yrittää, kun eivät tottuneet laivanlastaajatakaan saa työtä, ajatteli hän. Senpä vuoksi lähdän kärkekymään tehtaisiin.

Hän lähti astelemaan satama-alueelta kaupungille. Sen pohjois- ja itäosissa sijaitsivat tehtaat, joiden porteilla hänen kohtalonsa oli.

Hetken kuluttua saapui hän tehdasalueelle. Työt tehtaissa eivät olleet alkaneet. Sankoiissa parvissa kävelivät uniset työläiset niiden porteista sisälle, kadotet synkännäköisiin komeroihin. Sinne meni miehiä ja naisia, lapsia ja vanhuksia. Kaikki heidät nieli musta ja nokinen tehdas tien paljous.

— Onnelliset! Heillä on työtä..... ajatteli hän.

Samassa kuului yksi kimakka vihellys. Seurasii toinen ja kolmas. Ja kohta oli koko tehdasalue täynnä höyryviheltimien vinguntaa. Mutta sitä kesti hetkisen. Äänet vaikenivat pian. Toiset äänit seurasivat näitä. Kuului tehdaskoneitten kolinaa, pyörien kitinää, remmien ripsettä..... Kuului taukoamatonta melua ja meteliä..... Työt olivat alkaneet.....

Hän katsahti ympärillensä. Kummallinen väristys kävi hänen ruumiinsa läpi. Hän huomasi, että saatoja työläisiä, miehiä ja naisia oli amalla tavalla kärkekymässä työtä

kuin hänkin. Raskas epätoivo valtasi mielen.

— Mahdotonta saada työtä kun tuollainen joukko on tarjolla..... Mahdotonta!

Samassa kuului kuiskausta joukosta: — Herra tulee.....

Hän kääntyi katsomaan. Automobiili tulla porhalasi. Se tuli kuin ammuttu nuoli porttia kohden. Siinä se pysähtyi. Autosta astui alas lihava herra, jolla oli tavattoman punertava iho. Hän oli kuin jollakin punavärillä värjätty. Tuskin oli hän kunnollisesti alas päässyt, kun hänet työläislauma jo piiritti.

— Olisiko työtä? Työtä! Työtä! huusivat kymmenet äänet.

— Työtä ei ole yhdellekään henkilölle. Tehtaan entistään työvoimaa tullaan supistamaan..... Nyt on liike-maailmassa vaikea aika.....

Tämän herra lausui ja sitten hän katosi porttiansa sisälle.

— Voi saatana! pääsi katkera kirous erään kookkaan miehen huulilta. Hän iso mies, oikea jättiläinen, seisoi hetken melkein itkukurkussa. Niin teki pahaa kuulemansa totuus.

Sitä seurasi kirous toisensa perästä. Kaikesta näki, että he kärsivät tavattomasti. Mutta pian joukko hajaantui. Toiset lähtivät jatkamaan työnetsintäänsä, toiset painuivat kaduille.....

Hän seisoi hetkisen neuvotonna. Tämä oli ollut viimeinen toivo. Nyt ei ollut yhtään tehdasta, missä hän ei olisi käynyt. Kaikki tehtaata oli hän kulkenut kahden viikon aikana. Hän lähti kävelemään kaupungille. Vastaantulevat ihmiset loivat häneen epäluuloisia katseita. Kuluu, nuh-rautuneet vaattet sen tekivät ja hänen ulkomuotoonsa oli tullut jotakin villiä. Kaksikymmenvuotiaan silmät paloivat..... Se oli näiden kuumeista paloa.....

Samassa tunsi hän vatsassaan kuumeista poltetta. Hänen päätänään myöskin huimasi. Mutta se ei ollut ihmekään. Eilispäivänä hän ei ollut syönyt jyvistäkään.

Kadun varressa jota hän kulki, oli kansankeittiö. Sinne hän suuntasi askeleensa. Siään astuttuansa lemahti hänen sieramiinsa ruuan haju huimaavan voimakkaana.

Hän istahti pöydän ääreen, aivan oven suuhun. Siinä hän istui ja katseli ympärilleen. Vierisessä pöydässä istui keski-ikäinen, työvaatteistaan päättien muurarilta näyttävä mies. Hän söi kiireellisen näköisenä makeannäköistä hernelientä. Joka kerta kun hän pisti lusikkansa lautasen, heilahti liemestä suuria lihakimpaleita ja vihreitä herneitä esille. Se pisti entistä enemmän hänen suolistoonsa.

Toisessa pöydässä istui konttoristilta näyttävä herrasmies, syöden keltaista, vahvalla sokerikerroksella varustettua pannukakkua, ryyppäen palanpainoksi valkoista maitoa kirkaasta puhtaasta lasista.

Veai herahiti hänen suuhunsa. Hänen täytyi tarttua pöydän laidasta kiinni ettei syökäisi konttoristin kimppuun ryöstämään hänen pannukakkuaansa. Hänen oli melkein mahdotonta hillitä itseään.

Samassa hetkessä asteli häntä kohden lihava, pönäkkä nainen, jolla oli kova ilme kasvoissa. Hän tuli aivan hänen eteensä ja lausui tiukalla äänellä:

— Mitä te tilaatte?

Pöydän ääressä istuva nälkäinen säpähti. Tuo kysymys oli aivan houkuttelua. Ei tarvitseisi muuta, kuin lausua: